

"WALKA KLAS" MIĘDZY PAŃSTWAMI

W początkach ubiegłego tygodnia Christian Herter wysłonił przemówienie, w którym zwraca uwagę na sytuację międzynarodową w Europie i w świecie. Stwierdza on, że Rosja Sowiecka dąży do...

darczego. I tu wyrasta nowy problem. System komunistyczny zaprzestanie prowadzić "zimną wojnę", zaprzestanie myśleć o wojnie faktycznej, ale nie zaprzestanie nigdy prowadzić "walki klasowej", która leży w założeniach komunizmu. Niebezpieczeństwo...

wszelką cenę starają się utrzymać jaknajlepsze stosunki z tymi słabo rozwiniętymi gospodarczo państwami, Rosja dotąd nie miała zbyt dobrego pola w krajach Ameryki Łacińskiej. Obecnie jednak...

Z PRAC ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

W ONZ odbywają się obecnie ważne rozmowy międzynarodowe. Związane z tymi rozmowami są sprawy europejskich krajów, które mogą być brzemieniem w skutki.

Leslie Munro przedstawił Specjalny ONZ w kwestii węgierskiej. Wprawdzie nie stało się nie nowego na Węgrzech, ale właśnie to jest wynikiem rozmów. W grudniu r. 1958. Zromadziła Generalne ONZ powzięło uchwałę mocą której sprawa Węgier miała wejść na forum ONZ samorzutnie o ile...

Drugim z kolei bardzo ważnym zagadnieniem, to ciężki cios, jaki spotkał Francję na drodze do swej "wielkości". Projekt ONZ wzbudził w Anglii i Francji, przedziwny entuzjazm, przedziwny entuzjazm, przedziwny entuzjazm...

W SYNDYKACIE Właściciele Przedsiębiorstw Transportu Powszechnego w Paranie, doszło do wielkiej dyskusji nad uniesieniem z obrotu dwóch linii: Mercés i Guaira. Jako najgorzej obsługiwanych w Kurytybie i otrzymujących najwięcej kar za nieprzebieżanie przepisów jazdy itd. W obronie jednak linii tych stanęli inni przedstawiciele, domagając się raczej pomocy i niższych podatków dla tych dwóch linii, aby mogły wyposażyć należycie swój sprzęt i opłacić pracowników. Sprawa ich dalszego istnienia nie jest dotąd rozstrzygnięta.

W Trzech Słowach NOWY PREZYDENT COFAPU Guilherme Romano, podał się do dymisji. STANY ZJEDNOCZONE ogłosiły, iż ani sily lotnicze, ani marynarka, nie zostały pochwytyły części rakiety Budača VIII, jak to było przewidziane.

POWSTAŁY W HAWAIE, stolicy Kuby, Komitet Egzekutywny Narodowej wyłoniony z Konfederacji Robotniczej Kuby wyklucza ze swych szeregów komunistów. PIERWSZY WICE-PREMIER SOWIECKI Anastazy Mikojan przebywa obecnie z wizytą oficjalną w Kanadzie.

UMOWA HANDLOWA pomiędzy Rosją Sowiecką a Niemiecą Republika Demokratyczna na rok 1960, została zawarta na sumę 50 miliardów rubli. (Rosja Sowiecka uznaje w wymiarach handlowych równowartość dolara i rubla.)

DELEGACJA BRAZYLIIJSKA udała się dnia 24 do Moskwy, celem zawarcia umów handlowych oraz zbadania możliwości eksportu towarów brazylijskich, a także imortu rosyjskich.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH Włoch, Antonio Segni, oraz Giuseppe Pella mają się udać między 1 a 3 grudnia do Anglii, gdzie odbędzie specjalna konferencja z prezydentem Haroldem Macmillanem i ministrem Spraw Zagranicznych Wielkiej Brytanii Selwynem Lloydem.

KONGRES KOBIEC AMERYKI ŁACIŃSKIEJ, zakończył swe obrady w Santiago do Chile. Postanowienia tego Kongresu dotyczą przede wszystkim nacjonalizacji dóbr naturalnych w Ameryce Łacińskiej i apelu do zerwania stosunków jakie łączą Stany Zjednoczone z krajami podległymi. Najbardziej interesującymi są delegatka rosyjska, Galina Bourczakajka, były senator Chile Pablo Neruda i żona Raula Castra.

PREZYDENT EISENHOWER przesłał na rece rządowi brazylijskiego kondolencje z okazji zgonu kompozytora Villa Lobosa, stwierdzając w nim, iż był on największym kompozytorem tego kontynentu i stratę odzuliwa nie tylko Brazylia, ale cała Ameryka a nawet cały świat.

KANLEUR KONRAD A. DANAUER podczas swego pobytu w Stanach Zjednoczonych oświadczył, iż naród niemiecki po obydwu stronach "żelaznej kurtyny" jest za zjednoczeniem Niemiec. Obecny stan rzeczy nie może istnieć w nieskończoność bez obawy zagrożenia pokoju światowego.

FRANCUSKICH BANKÓW w Paryżu, już po raz drugi urzadzili wielką manifestację przeciw niewypłacaniu należności za pracę i zapowiedzieli trzecią manifestację na ulakach obecnego tygodnia. O ile to nie poskutkuje, mają zamiar przystąpić do strajku powszechnego, by wymusić na bankowcach wypłatę należności.

PRZYJACIOMI REFERENCJA "O SZCZYZNIE" zdaniem kół politycznych Londynu może być nawet odłożona o jeszcze jeden rok dalej, po wyborach prezydenckich w Stanach Zjednoczonych.

odbył się w dniu 24 listopada na cmentarzu São João Batista. W PORTO ALEGRE zastępcy kierownika Departamentu Policji Cywilnej, skradziono w tramwaju rewolwer. Sam delegado Carlos Brando zwrócił się do Delegatury Kradzieży, wnosząc sprawę o rabunek.

DO RIO przybył w poniedziałek dnia 23 listopada transport mięsa mrożonego z Argentyny. Sam Guilherme Romano wziął udział w odbiorze stwierdzając równocześnie, iż mięso sprzedawane będzie po cenach określonych.

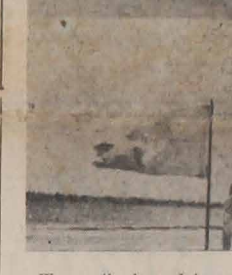
MSO pierwszeństwa klasy Cr\$ 62,00, zebrał Cr\$ 23,900 inne po 37 do 42 kruszyńców za kilo, w zależności od gatunku.

PSYDANO podczas swego najbliższego posiedzenia w Rio de Janeiro poparcie marszałkowi Lottowi w jego kandydaturze na prezidenta Republiki. Lott obecny podczas tych posiedzeń podziękował i obiecał poparcie po uzyskaniu prezydentury.

KIEROWNICTWO kolei Paranã - Santa Catarina jest w niemym klucie. Weterani tych kolei nie są płatni od dwóch lat, mimo iż emerytura im w pełni przysługuje. Z kolei również i pracownicy w czynnej służbie postanowili solidaryzować się ze swymi starszymi kolegami i przez strajkiem tak długo, jak długo nie zostaną wypłaconieni ich koledy.

MAURICIO LACERDA, ojciec Carlosa Lacerdy, zmarł w Rio dnia 23 b. m. Pogrzeb

Powrót Batalionu Sueskiego

W początkach grudnia powrócił do Brazylii brazylijski batalion, który składa się z ochotników V Okręgu Wojskowego. Na jego miejsce znajduje się już w Suezie batalion uformowany w Minas Gerais.

Pomiędzy powracającymi znajduje się wielu potomków naszych Człeczników, którzy po rocznej chwalebnej służbie na rzece pokoiu będą wrócić z radością przyjmowany przez współrodaków.

Na powiększym zdjęciu widzimy kaprala Franciszka Kosińskiego, obserwującego z uwagą obydwie strony granicy pomiędzy Izraelem i Egiptem w okolicy miasta Gaza. Na pierwszym zdjęciu możemy dokładnie zauważyć linię demarkacyjną pomiędzy dwoma państwami, która jest zwykły otwarty rowek na pustyni. Wzdłuż tej linii znajdują się punkty obserwacyjne Sł Zbrojnych ONZ, co widzimy na zdjęciu dolnym. Jednostki te stanowią gwarancję pokoju między oboma państwami uważając dzień i noc, by nie dopuścić do jakichkolwiek nieporozumień. Warto podkreślić, że na tej granicy znajdują się fortyfikacje i obozy wojskowe (zwane w Izraelu "Kibutz"), gotowe w każdej chwili do akcji na wypadek zakłócenia granicznego.

KOMPOZYTOR PARANSKI

Zbigniew Henryk Morozowicz jest jednym z najbardziej utalentowanych powołań artystycznych i muzycznych w Paranie. W nim i w Claudio Stresser pokłada Parana swe największe nadzieje. Obu tych młodych ludzi łączy wspólna nauka u prof. Renée Devraire Frank Róży. Morozowicz posiadał szczególny talent i zainteresowany jest nowoczesną twórczością muzyczną. W koncercie dwufortepalowym wykonanym przez profesorkę i ucznia najciekawszą częścią było jego "Divertimento 1959". Nie umniejszając wartości artystycznej wykonanych utworów Mozarta i Schumana zamieniły się szczególnie jego kompozycja. Wiemy że "Divertimento" powstało w 15 dniach. Mozart stworzył wiersze "Bodas de Figaro" w zaledwie 24 godziny. Morozowicz jednak nie jest Mozartem, ani jego "Divertimento" nie dorównuje wspomnianemu utworze, to jednak Morozowicz nazywając swój utwór "Divertimento" przyjął na siebie zobowiązanie formalne, gdyż t. zw.

divertenta pozwalała kompozytorowi na pełną swobodę w doborze części charakterystycznych. W pierwszej części swego kompozycji Morozowicz przedstawia możliwości brzmienia akordów, których różnorodność przyrównuje Eduardo Rocha Virmonda do Mesiasza Haendla. Morozowicz nie czuje konieczności pełnego opracowania dodekafonicznego. Następna część jego utworu to fuga, tak modna w muzyce nowoczesnej, która oddaje charakter kompozytora w całej pełni nabierając rozpadu. Jednakże dopiero trzecia część uwertury, która talent Zbigniewa Morozowicza: jego rytmika i melodyjność nie mają porównania. Talent jego zobaczyliśmy w oryginalności dzieła. Zbigniew Morozowicz, syn ziem paranańskiej, oddaje nastrój, charakter i piękno tej ziemi. Jego muzyka nie jest i nie może być podobna do jakiegokolwiek muzyki powstałej na innej ziemi. Mimo, iż oddaje ona charakter ziem paranańskiej, ujęta jest w ramy czysto artystyczne. "Divertimento 1959" jest początkiem triumfem i nowością, za którą jesteśmy mu wdzięczni. Ks. Z.

POLPARANÁ S/A... traktory polskie na twoją rolę

Nie dawno znalazły się na rynku kurytybskim nowe modele polskich traktorów **URSUS C-451** i **MAZUR D-40**, które zdobyły nadzwyczajny sukces, potwierdzony przez różnych rolników parańskich, którzy uprawiają swoje ziemi tymi traktorami.

TRAKTOR URSUS C-415, najtańszy traktor na

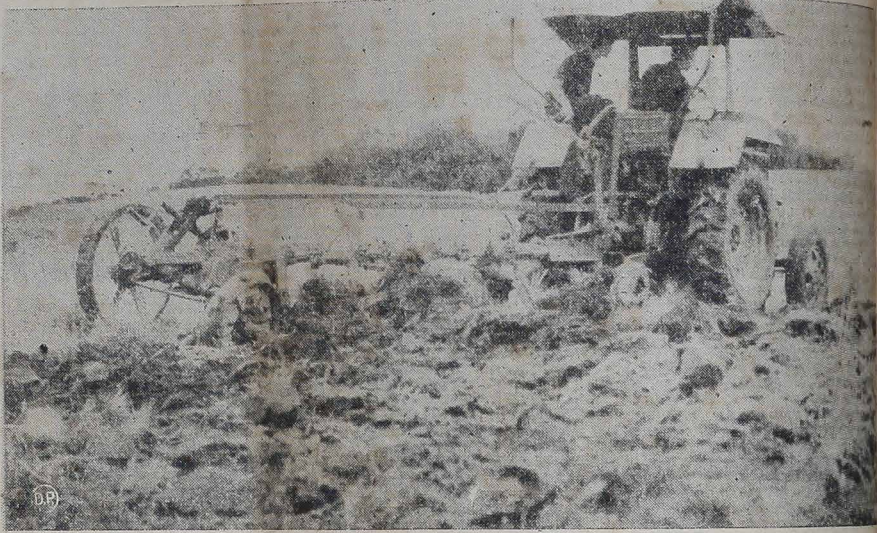
rynku brazylijskim i przyrównany do najlepszych traktorów świata przez swój solidny wyrób i różnorakie przystosowanie jest sprzedawany po cenie nadzwyczaj niskiej Cr\$ 296.979,10 plus wydatki na trzyletnie spłaty. Wyczerpawszy pierwszą ich ilość w kilkuniedzielnym czasie, dzięki wielkiemu zainteresowaniu koloni-

stów, dyrektorzy **POLPARANÁ** postarali się sprowadzić do naszego Stanu drugą ich serię po tak samej cenie.

Mają, więc rolnicy wspaniałą okazję do nabycia traktorów **URSUS**, które stanowią będącym prezentem świątecznym dla ich roli

O TRATOR URSUS...

Fabricado para as mais diversas finalidades, é um trator "robustíssimo" (feito somente na aparência) de construção muito simples o que facilita a sua manutenção, possuindo **45 HP de força** permite o trabalho com um arado de 4 discos (1 Alqueire em 5 horas, num terreno plano); **levante hidráulico para 1.000 kgs.**, utiliza lâmina terracedora para movimentos de terra até 2,10 de corte; **Tomada de força**, para trabalhos perfuratrizes, **Polia** para serviço estacionário (permitindo movimentar uma pequena indústria ou maquinaria agrícola); **Engate para reboque**, pucha normalmente uma carreta de 8 a 10 toneladas, possui ainda: partida elétrica, faróis, para-brisa, armação para capota... etc., é o trator ideal pelo menor preço: Cr\$ 337.739,10, sendo o custo de trator 296.979,10 e 40.760,00 despesas de financiamento.

Este é o trator **URSUS C-451** em pleno trabalho, puchando um arado de 4 discos. A fotografia foi tirada durante a demonstração pública que realizou-se na "Fazenda Gayerovo" em Araucária, "uma das fazendas mais bem montadas do Paraná".

Para o Agricultor adquirir um trator deste tipo terá que pagar inicialmente a quantia de Cr\$ 115.004,80, referente ao seguinte: 25% de entrada, ou seja Cr\$ 59.395,80, e mais Cr\$ 40.760,00 (despesas) e restante será pago em 6 prestações de 6 em 6 meses cada uma, dos seguintes valores: a 1.ª de Cr\$ 59.395,80, a 2.ª de Cr\$ 44.546,90, a 3.ª Cr\$ 29.697,90, a 4.ª de Cr\$ 29.697,90, a 5.ª de Cr\$ 29.697,90 e a última também de Cr\$ 29.697,90.

Wystawa Polskiego Przemysłu

Odbywa się w São Paulo **WYSTAWA PRODUKTÓW POLSKIEGO PRZEMYSŁU**. Jest ona oczywiście dowodem wartości Narodu Polskiego, który powstawszy z gruzów wojennych, dokonał nadzwyczajnego dzieła w swoim przemyśle.

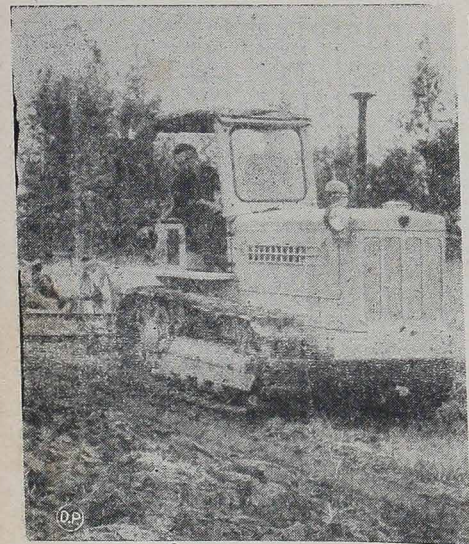
Wystawa Polska, w Parque Ibirapuera, pokazuje świetne obrabiarki, urządzenia przemysłu ciężkiego, materiał chirurgiczny, traktory, narzędzia rolni-

cze, centrale telefoniczne, radia, materiały elektryczne, napoje, polskie wyroby ręczne, etc. **Comercial POLPARANÁ** odbyła w tych dniach oficjalną w-

zytę na tą wystawę i mogła ocenić nadzwyczajną jakość wystawionego materiału i poleca innym, by poszli na tą wystawę i przekonali się o widocznym wysiłku Polaków w odnowieniu swego życia gospodarczego.

A POLPARANÁ possui ainda em sua linha de vendas:

- ★ **MATERIAIS AGRÍCOLAS:** Colhedeira, Carrtas e Reboques, Arados e Grades, Plainas, Laminas, Plantadeiras, Adubadores, Arame Farpado, Sal Antiberne... etc.
- ★ **MATERIAIS ELÉTRICOS:** Motores Estacionários, Chaves de Comando, Amperímetros, Multímetros... etc.
- ★ **MATERIAIS CIRÚRGICOS:** Equipamentos para laboratório, equipamento cirúrgico, médico e ótico... etc.

TRATOR MAZUR D-40 — trator ideal para serrarias: "Guincho para toros, Lâmina Frontal para abrir estradas".

O TRATOR MAZUR D-40 (esteiras) -

possue uma característica completamente revolucionária na construção de suas esteiras ou sapatas, que são facilmente substituíveis, é um trator robusto, para terraplanagens médias, para lavoura e para serrarias.

Trabalha com motor Diesel de 42,5 HP sendo preparado para acoplamento de lâmina tipo Buldozer ou Angledozer.

Um trator ideal para serrarias, realizando múltiplos trabalhos: Com um guincho (importado ao preço de Cr\$ 107.000,00) pode puchar toras de lugares inacessíveis; com lâmina frontal tipo Angledozer Importada, conjunto mecânico, (Cr\$ 260.000,00) para movimentos de terra, ou com lâmina conjunto levante hidráulico nacional (Cr\$ 350.000,00) para

movimentos de terras e cortes, é o trator mais barato da sua espécie, custa para pagamento em 32 meses Cr\$ 953.263,20 (incluído seguro, transporte a Curitiba e despesas de contrato). Para retirar o trator o Agricultor dispenderá a quantia de Cr\$ 314.838,00 referentes ao seguinte: Cr\$ 212.185,80 de entrada e Cr\$ 102.000,00 de despesas com seguro, selagem do contrato e frete S. Paulo a Curitiba; o restante será pago da seguinte forma: 6 meses depois de receber a máquina: Cr\$ 127.689,60; 6 meses depois 170.252,60; 4 meses depois Cr\$ 59.588,40; 4 meses depois Cr\$ 55.332,10; 4 meses depois Cr\$ 55.332,10; 4 meses depois Cr\$ 85.126,30 e 4 meses depois Cr\$ 85.126,30.

Os tratores poloneses contam com assistência mecânicos e peças de reposição, encerrando-se em data de ontem o primeiro curso de manutenção que foi ministrado por **ENGENHEIRO DA FABRICA URSUS** e por nossos mecânicos.

"HERMES MACEDO"

Jeden Sklep Więcej

Parę tygodni temu, jak otwarto jeden sklep z wielu na ulicy 15 de Novembro, 254, należący do firmy HERMES MACEDO, gdzie można wybrać i po cenie przystępnej nabyć sprzęt przy urządzaniu mieszkania, wszystko co w domu rodzinnym uprzyjemnia pobyt przy gustownym urządzeniu. Oczywiście przy takiej uroczystości sam gospodarz z przedstawicielami handlu, przyjaciół inaugurował sklep.

We środę, 18 b. m. znowu, obok poprzedniego otwarto nowy sklep. Jak grzyby po deszczu tak się powiększa firma przy otwieraniu nowych sklepów. Nie tylko w Paranie, ale w innych stanach też. Otóż w obecności władz kościelnych, państwowych i cywilnych przy udziale licznych przedstawicieli handlu, przyjaciół, dokonano otwarcia sklepu gdzie można nabyć wszystko co się

tyczy bielizny męskiej, gotowej, kupić i używać.
Ks. Arcybiskup Manoel da Silveira D'Elboux poświęcił pięknie urządzone skład a Prefekt Iberé de Matos w towarzysztwie przedstawicieli handlu Santa Catariny wielce znanego p. Rennera, przedział symbolizującą wstążkę otwierając wejście dla gości.

P. Renner wracał z Rio de Janeiro gdzie otrzymał z rąk Prezydenta Brazylii najwiecej oznaczenie jakie się daje osobom cywilnym za zasługi położone dla państwa: "Ordem do Mérito".

Posypali się przemówienia, piękne zachęty dodające zaopatrzenia na przyszłość wielkiego postępu i ile się zdziało przy dynamicznym kapitału dla dobra społeczeństwa. Nowy sklep ma coraz więcej ułatwiać klientom w nabywaniu bielizny męskiej wszelkiego rodzaju.

UWAGA!

Administracja "LUDU" zawiadamia wszystkich Szanownych Prenumeratorów zalegających za prenumeratę, że od Nowego Roku wstrzyma dalszą wysyłkę gazet dla tych wszystkich, którzy jeszcze nie opłacili za rok 1958.

Ponadto zawiadamia, że ci wszyscy, którzy nie opłacają za należne lata do końca bieżącego roku, będą musieli płacić po nowej cenie.

Uprasza też wszystkich Drogich Agentów, by byli łaskawi zawiadomić którzy z zalegających Prenumeratorów wpłacili na ich ręce, byśmy im nie wstrzymywali dalszej wysyłki.

Administracja "LUDU"

UWAGA!!!

PACZKI PEKAO DO POLSKI

W związku z otwarciem Polskiej Wystawy Przemysłowej w São Paulo w dniu 29-10-59 r. i z organizowaniem wycieczek z całej Brazylii na powyższą WYSTAWĘ, informuje Sz. Klientów PRZEDSTAWICIELKA PEKAO N.Y. w São Paulo

p. HALINA BERGMAN

Rua Ana Cintra 295 ap. 51 - tel. 52-87-29
adres dla koresp. C. Postal Nr. 5127.

Używa wszelkimi informacjami w związku z przesyłką PACZEK DO POLSKI.

Posiadam do dyspozycji Klientów nowe obszernie KATALOGI, jak również aktualne BROSZURKI na Paczki Świąteczne na BOŻE NARODZENIE.

Bonifacy Witalis Stasiak

Dnia 9 listopada zmarł Bonifacy Witalis Stasiak, przeżywszy 50 lat. Urodzony w Guarani Das Missões w Rio Grande do Sul, pracował przez długie lata jako nauczyciel w szkołach polsko-brazylijskich, zjednoczając sobie przyjaźń i szacunek u miejscowych ludzi.

W czasie kolonizacji rządowej w Paranawai, był jednym z pierwszych, który nie liczył na trudny, na odległość, na nieprzychylnie warunki lokalne, tylko się wziął szczerze do pracy i w ciągu 10 lat pokonując trudności zapewnił sobie przy materialnym i możności lepszego życia. Nie było mu danem jednak korzystać z dorobku. Dnia 8 listopada w pobliskiej miejscowości zamieszkania "Quatro Marcos" z niewiadomych przyczyn znaleziono go ciężko poranionego. Przewieziony do Paranawai w rękach lekarzy zakończył swój żywot. Ostatnią usługę zmarłemu udzielił ks. proboszcz z Paranawai. Przy licznym udziale krewnych i znajomych został pochowany na cmentarzu w Paranawai. Niech mu ziemia będzie lekka, dla której poświęcił całe swoje życie.

Zmarły pozostawił w nieutulonym smutku matkę, która ma 75 lat życia, oraz 7 braci i 3 siostry: Marceli, Kazimierz, Edward, Maksymilian, Zygmunt, Eugeniusz, Kladiusz i siostry: Wanda Boraczynska, Lucjana Herrek, Teresa Bocianowski.

Rodzina dziękuje wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie.

EDWARD STASIAK

Msza św. za spokój jego duszy będzie odprawiona w kościele św. Wincentego a Paulo Księżki Misjonarzy w dniu 9 grudnia o godzinie 7.30.

ZAPOBIEGLIWI

unikaj przedświątecznego tłoku i wysyłaj żywnościową paczkę Pekao Nr. 41 już teraz.

PRZEZORNY

sprawdzi czy firma przyjmująca zlecenie jest upoważnionym przedstawicielem Pekao.

MĄDRY

wie, że bezpośrednia i najpewniejsza pomoc bliskim w Polsce to tylko przez Pekao.

PEKAO Trading Corporation
25 Broad Street
New York 4, N. Y.

KANALIZATOR

(Ecanador)
Przyjmuje robotę kanalizacyjną tak w mieście jak i w interierze. Może dostarczyć materiał i plan domu, albo tylko wykonać robotę.
Adres: Ricardo Nowakowski, Rua 24 de Maio 1144 — Curitiba.

DR. LEOPOLD ANTONI SOKOLOWSKI
ADWOKAT
Praça 8 de Janeiro, 662
SAO JOSE DOS PINHAIS

Sprawy cywilne i kryminalne — w Kurytybie i interierze — rozmawia po polsku —

Dr. Gabriel Nowicki

Dyplom Uniwersytetu Paryskiego
Były profesor Uniwersytetu Parańskiego

Po powrocie z Europy przyjmuje: Farmacja Steinfeld Praça Tiradentes 530 od godziny 9-tej do 1-szej po poł. Rezydencja: Carlos de Carvalho 369, od godziny 3-jej do 5-jej po południu. Choroby ogólne. Specjalność: schorzenia nerek i dróg moczowych.

PACZKI PEKAO DO POLSKI

NAJSZYBSZA I NAJTANŹSZA DROGA DO RODZINY W KRAJU JEST POMOC przez PRZEDSTAWICIELKĘ PEKAO N.Y.

p. HALINĘ BERGMAN,

ZAMAWIAJCIE JUŻ TERAZ NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA

- PACZKI PEKAO: Świąteczne z opłatkiem Nr. 41,
- " " Żywnościowe,
- " " Z upominkami dla Pań, Panów i Dzieci,
- " " Wybrane z nowych katalogów tak zwane "specyfikowane", obejmujące również i kupony TEXTILNE 100 % wełny,
- " " Z lekarstwami amerykańskimi, które znajdują się w Składach PEKAO w Kraju,
- " " "DO WYBORU", za które Odbiorca w Kraju wybiera wszystko czego pragnie i co mu jest najbardziej potrzebne.

WSZYSTKIE PACZKI PEKAO SA DOSTARCZANE DO DOMÓW BEZ CEA I BEZ ŻADNYCH DODATKOWYCH OPŁAT.

Moja długoletnia reprezentacja PEKAO N.Y. i popularność dają najlepszą gwarancję SZYBKIEJ, SPRAWNEJ OBSŁUGI, o czym świadczą szeregi listów UZNANIA otrzymywane z całej Brazylii i całej Polski.

PRZEDSTAWICIELKA PEKAO N.Y.

pani HALINA BERGMAN, São Paulo
Rua Ana Cintra Nr. 295, ap. 51. tel. 52-87-29.
dla korespondencji adres Caixa Postal 5127.

'LUD' Direktor: Pe. Dominico G. Wisniewski
Proprietario: Dr. Antonio Firakowski
Alameda Cabral N° 846 - Tel.: 4-1057
Prosimy zawsze adresować: REDACÇÃO "LUD"
CAIXA POSTAL: 155 — CURITIBA — PARANA

JANINA URBAN

RÓŻANIEC

Ryszard, wysoki, sympatyczny, dwadziestosiemioletni brunet odprawił wczesniej swoją sekretarkę, ciocię Wandzię, jak ją starannie nazywał. Była to starza panna, która straciła narzeczonego kilka dni przed ślubem w nieszczęśliwym wypadku. Zrozpaczona zamknęła się sama w sobie i nie zdejmuwała z palca obrączki zachowywała zmarłego wiarość.

Po wyjściu sekretarki Ryszard zamknął biuro i niezdecydowanym krokiem wyszedł na ulicę wędrując. Jutro przypadają rocznicy Mamusi. Już pięć lat z rzędu obiecuje jej jakiś prezent — pewnie synowa. Niestety, jutro znowu urzę znowu na kochanej twarzy. Pomimo, że takie jestem obojętny przez grom młodych i miłych panienek, nie zdołałem wybrać godnej jej synowa. Ona taka rozumna, taka stateczna, a te panienki, jak wiatr puste mają główki. Musze jednak Matce sprawić jakiś prezent. Zastanowił się chwilę... Ach, już wiem. Kupię jej srebrny różaniec, stale o nim wspomina. Nie mam jednak pojęcia, gdzie się podobne rzeczy nabywa. Przejedzie się wzdłuż ulicy, może ujrze na wystawie.

Recepcyjność, po chwili stanął przed piękną wystawą z przybornymi religijnymi. Stał niezdecydowany i przy całej wziętych wyso-

kości wyglądał jak zakłopotany chłopczyk. Renia, młde dziewczynastoletnie dziecko, ekspedientka tego sklepu zauważyła skropkowanie Ryszarda, wiec lekkiem, zgrabnym krokiem podszedła z pytaniem:

— Czym mogę Panu służyć?
Wdzięczny Ryszard wyraził posłuszenie.

— Pragnę nabyć upominek dla swojej Matki.

— Proszę wejść. Posiadamy wielką ilość do wyboru.

W letniej, różowej sukience, Renia wyglądała uroczo. Zwykle podczas rozmowy przechyliła z wdziękiem głowę, a figlarny uśmiech nie schodził z karmionych ust. Ryszard z przyjemnością oglądał wskazane drobiazgi.

— Proszę patrzeć, jakie piękne obrázky. Tu są ciekawe książki i biografie różnych świętych, posiadamy także słownice oprawione w księżyczki do nabożeństwa. mamy różańce tańsze i droższe. Proszę spojrzeć na ten srebrny, jaki uspaniali.

— O taki właśnie mi chodzi. Ten jest najpiękniejszym. Kupię go dla Matki.

Podczas, gdy Renia zajęta była opakowaniem różańca, Etyla opakiem wzięła się jej ciekawie przyglądała się jej ciekawie. Ładna szatynka, przyjemnie nie byłoby z nią poflirtować. Gdy Renia podala mu ładnie opakowane pudelko zarzyknął.

— Możemyśmy po sódziej poszli do cukierni? Tak mnie panienka grzecznie obsłużyla.

Niebieskie oczeta Reni pościemniały, gdy poważnym tonem mówiła.

— Proszę pana, wszystko co ma być wykonane, powinno się wykonać jaknajlepiej. Ja staram się nie tylko pana, ale każdego gościa dobrze obsłużyć. Co do cukierni, to nie urządzam żadnych spacerów bez wiedzy rodziców.

Ryszard nie był przyzwyczajony do przegranej, wiec próbował dalej.

— Wtę możemy się umówić, na zbliżający się bal karnawałowy.

— Niestety, nie biore udziału w tych zabawach.

Odpowiedział z obrzydliwym sęardem. Drzącym tonem rzekł:

— Po tym wnioskuje, że rodzice pani nie są postępowi. Wychowują pania, jak nasi dziadkowie ich wychowywali.

Renia odpowiedziała z zapałem:

— Obowiązkiem rodziców jest czuwać nad dziećmi. Ja do grobnej deski będę wdzędną za ich troskę o mnie. Na bale karnawałowe nie uczęszczam, bo zabawy te straciły swój dawny urok. Moralnie stoją bardzo nisko. Nie ma tam czystej radości i zdrowego humoru. Mnie rodzice nauczyli od wczesnej młodości tak żyć, aby każdy minuty dzieńi pozostawił mi wspomnienie. A jakież wrażenie odczuwa. A jakież wrażenie odczuwa.

— Wtę sam na siebie, bo przecież konieco końców, musiabę dzieuczynne ze sklepu przyznać rację. Wspomnienia karnawałowe zostawiały za sobą, jakis gorzki niesmak. Na to jednak człowiek ży-

Można ją porównać do wylewnej bystrej rzeki. Rwałce masy wody porzucają za sobą wszystko co słabe i niezdolne stać się oporu. To co pozostanie ma przed sobą smutny widok. Nędzę moralną i tyle.

Ryszard odparł opryskliwie:
— Nie było nas, karnawał istniał; nie będzie nas a karnawał istnieć będzie. Nie przerobił mnie pani swoimi moralami.

Renia odpowiedziała spokojnie:

— Pellać, jak robak po ziemi, każdy umie, ale wnieść się ponad nizinę, ponad szary tłum, ku doskonałości, nie każdy potrafi.

— No dobrze, zgadzam się częściowo, ale w jaki sposób spędza pani dzień w dni karnawałowe?

Renia roześmiała się wesoło.

— Bardzo przyjemnie, w towarzysztwie rodziny. Opowiadamy sobie wzajemnie przejęcia godne uwagi, zamieniamy zdania, czytamy, a wieczorem idziemy wosejsey na Mszę św. W ten sposób proszę pana, nie mamy absolutnie czasu na nudy.

Lekcuczącym tonem Ryszard rzekł:

— W taki sposób spędzać czas, to dobre dla starców a nie dla nas. Szkoła, przekonałem się, że nasze drogi, to duże lnie równoległe, wiec nigdy spotkać się nie będziemy mogli.

Dzięując odparło przekornie:
— Nie mam sądzić o swoich losie. Nad nami jest wyższa siła, która nami kieruje — ironicznie dodała. — Życze panu wesołej zabawy, pomimo, że nie mogę

sobie wyobrazić pana skaczącego w takt szalonej muzyki karnawałowej.

Ryszard obrażony rzucił suche do widzenia, i skierował się w stronę kasjerki.

Renia odpowiadając o wrokiem, myśląc z przykrością: jak płytkim jest jego umysł. Nie posiada dostatecznej radości z życia, potrzebne mu jest tak marne podniecenie, jakim są obecne bale karnawałowe. Następnym gość odwrócił uwagę Reni w innym kierunku.

***

Nadeszły upragnione trzy dni karnawału. Ryszard skorzystał z niedzielnego popołudnia, aby się porządnie wyspać. Wieczorem minął był w jaknajlepszej formie. Obudził się około ósmej wieczorem. Przeglądał cokolwiek i zabrał się do charakterystyki. Wyciągnął z szuflady przygotowane sznki, spojrzal w lustro i z zapałem przetarł oczy raz i drugi, miał bowiem wrażenie, że gdzieś z głębi lustra, błękitne jak wiosenne niebo oczy Reni, patrzą się drwiąc na niego, a melodyjny głosik dźwięczał: — "Mnie nauczyli rodzice tak żyć, aby każdy minuty dzieńi pozostawił mi wspomnienie. A jakież wrażenie odczuwa się po balu karnawałowym?"

Zły sam na siebie, bo przecież konieco końców, musiabę dzieuczynne ze sklepu przyznać rację. Wspomnienia karnawałowe zostawiały za sobą, jakis gorzki niesmak. Na to jednak człowiek ży-

je, aby się dawił i używał, póki służą lata. W braku lepszej zabawy trzeba korzystać z karnawału. Zrezygnował jednak z charakterystyki. Ubrał się w letnie ubranie i rzuciwszy Matce przez niedomknięte drzwi, obowiązkowe "Dobranoc Mamusiu", w humorze kważnym jak cytryna udał się na zabawę. Po drodze złościł się na agenta, który nie przysłał zamówionego samochodu, na który czekał cały miniony tydzień. Nawet na sali balowej przesładował go dzisiaj pech. Irytowały go dziecięta wzywające poprzebieczka, koleży z szalonych podskokach przypominali mu dzikich Indian. Zdezernowany do ostatniego stopnia Ryszard postanowił wypić porządne doze trunku na polepszenie humoru. Usiadł przy stoiku, zawolał kelnera, i poprosił o podwójną porcję silnego trunku. Już miał jednym haustem wychylić zawartość kieliszka, gdy przez myśl jak blyskawica, przeszły słowa dziewczynki ze sklepu: "pellać po ziemi jak robak, każdy potrafi, ale wnieść się ponad nizinę, ponad szary tłum, ku doskonałości, nie każdy potrafi."

Ze złością odsunął kieliszek i pomimo wczesnej godziny udał się do domu, mrużąc po nossem: uroczyła mnie ta dziewczynka, czy co? Sam nie rozumiem, co się ze mną dzieje.

(C. d. n.)

Janina Urban

MINERVA

FARMACIAS E DROGARIAS

Jest to firma, która słynie na rynku ze swoich wyborowych lekarstw — z Filiami hurtownymi i detalicznymi. CURITIBA :- MINERVA, PRINCIPAL, BRASIL, MINERVA 15, SUISSE, POPULAR, DEODORO, COLOMBO OSÓRIO E PAULISTA. * INTERIOR: PONTA GROSSA, LONDRINA, MARINGÁ, PARANAGUA E UNIÃO DA VITÓRIA. Gdymy w waszej miejscowości nie było lekarstwa, które wam potrzebne, to zamówie je przez t.zw. "REMBOLSO POSTAL" w jednej z DROGARIAS MINERVA, które zawsze są gotowe, aby obsłużyć tych, którzy je potrzebują.

SŁOWO BOŻE - WIADOMOŚCI RELIGIJNE

PIERWSZA NIEDZIELA ADWENTU

Ewangelia św. zapisana u św. Łukasza w rozdziale 21

Onego czasu: rzekł Jezus uczniom swoim: Będą znaki na słońcu i księżycu i gwiazdach, a na ziemi ucisk narodów od grozy szumu morza i nawałności. I ludzie będą śnaczyć od strachu i oczekiwania tych rzeczy, przychodzących na cały świat; albowiem moce niebieskie poruszono będą. A wtedy ujrzą Syna Człowieczego, przychodzącego w obłoku z mocą wielką i z majestatem. A gdy to dzieć się pocznie, spojrzycie, a podnieście głowy wasze; bo zbliża się odkupienie wasze. I powie- dział im podobieństwo: spojrzycie na figę i na wszystkie drzewa. Gdy już z siebie owoc wysuszcza, wiecie, że lato już blisko. Tak i wy, "gdy ujrzycie, że się to dzieje, wieście, że blisko jest królestwo Boże". Zaprawdę mówię wam, że nie przeminie ten naród, aż się wszystko spełni. Niebo i ziemia przeminą, ale słowa moje nie przeminą.

PRZYGOTOWANIE NA PRZYŚCIE CHRYSTUSA

Są dwa przyjścia Chrystusa. Dzisiejsza Ewangelia wspomina o drugim przyjściu Chrystusa przy końcu świata. Czas jednak adwentowy przypomina nam pierwsze przyjście Chrystusa — Boże Narodzenie. Zarówno do jednego, jak i drugiego trzeba się należycie przygotować.

Przygotowanie się na pierwsze przyjście Chrystusa miało miejsce dwa tysiące lat temu. Jednakże te wielkie rocznice przyjścia Pana Jezusa i Odkupienia świata obchodzimy corocznie. Do każdego obchodu przygotowujemy się. Również i na obchód Narodzenia Pana Jezusa należy się przygotować.

Czas przed przyjściem Zbawiciela był czasem tęsknoty. Ludzie oczekiwali Mesjasza. Mówią nam o tym pisarze, a zwłaszcza pisarze biblijni: Izajasz, Jeremiasz, i inni. Na przyjście z utęsknieniem czekali Joachim i Anna, Zachariasz, Elżbieta, Symeon, Jan i Apostołowie i cała ludzkość. Czekali i doczekali się. Ale swoje oczekiwanie nie marnotrawili na bezczynność. Prosilili Boga, aby zesłał nam Go na ziemię ("Spuście niebiosa"). I My w oczekiwaniu tej wielkiej nadziei nie marnujemy czasu. Prośmy Boga, aby nam zesłał Chrystusa do rodzin naszych, aby w naszych rodzinach, w naszym kraju i na całym świecie zapanowało hasło z jakim On się zjawił na ziemi: "Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli". Chwała będzie Bogu na wysokościach przez modlitwy, zachowywanie przykazań Bożych i kościelnych. Pokój ludziom dobrej woli — zapanuje tylko wówczas, kiedy ludzie okażą własnie tę dobrą wolę, kiedy zacznąmi od siebie nawracanie świata, kiedy w naszych rodzinach, miejscowościach i kraju zapanuje ład i porządek, przestrzeżenie miłości bliźniego.

Czas oczekiwania na przyjście Zbawiciela skracali nasi przodkowie czynieniem pokuty. Do Pokuty nawoływał i Zbawiciel: do Pokuty wzywa i Matka Najświętsza w swych objawieniach na całym świecie. Ludzie grzeszą, ale nie pokutują. Przed tym, który ma nas odwiedzić musimy się ukorzyć, oczyścić dusze nasze, jak oczyszczamy domostwa nasze przed przyjściem gości. Oczyszczenie dusz następuje w sakramencie pokuty. Kościół św. przed uroczystością Bożego Narodzenia ustanowił okres Adwentu, w którym zaleca post — jako umartwienie, jako pokutę, a zarazem jako oczyszczenie dusz naszych z namiętności.

Skorzystajmy z tych uwag, gdyż przygotowują one nas na obchód Bożego Narodzenia. Skorzystajmy z nich, gdyż przygotowują nas i na drugie przyjście w dzień Sądu.

Wierzący i Niewierząca w Hotelach Robotniczych w Gliwicach

Pracownia socjologii z na przy Wojewódzkim Ośrodku Kulturalno - Oświatowym w Katowicach przeprowadziła wśród mieszkańców hoteli robotniczych w Gliwicach badania ankietowe, dotyczące "percepcji dóbr kulturalnych". Jednym z zagadnień, które przy tej okazji starano się bliżej określić, był stosunek badanych robotników do religii. Wyniki ankiety opublikowane zostały w śląskim miesięczniku "Myśl Wołna".

W ankiecie wypowiedziało się 700 osób. Byli to ludzie młodzi: 45 procent przebadanych nie ukończyło 20 roku życia, 37 procent to ludzie w wieku od 20 do 25 lat, a 18 procent — od 25 do 36 lat. Zdecydowana większość badanych pochodzi ze wsi (70 procent), 18 procent pochodzi z małych miasteczek, a 12 procent z miast.

Ankieta wykazała przede wszystkim, że niewierzący wśród tych robotników, mieszkańców hoteli robotniczych — jest jedynie 9,5 procent. Wierzący w sumie jest 89,6 procent zbadanych. Oczywiście są w tej grupie tacy, którzy wierzą, ale nie praktykują — 10 procent przy czym 3

procent z powodów antykatolickich, a 7 procent — z powodu zubożenia. Ankietę wyróżniła również dalsze trzy grupy spośród wierzących i praktykujących: 1. gorliwie praktykujących — 2,6 procent, 2. wierzących i praktykujących — 48,5 procent, oraz 3. wierzących, ale praktykujących nieregularnie — 28,5 procent.

Warto dodać jedno wyjaśnienie. Hotele robotnicze nie cieszą się w kraju specjalnie dobrą opinią. Wiadomo z nich często elementy, dalekie od przyzwoitego poziomu moralnego. Są to często ludzie pozabawieni wsiel rodzi i w wpływu normalnego środowiska domowego. Jeśli więc w tych hotelach robotniczych młodzież sama uważa się, aż w 90 procie procentach za wierzących i że grupa niewierzących nie osiąga nawet 10 procent, to trzeba przyznać, iż wśród części robotników w Polsce sytuacja jest o wiele lepsza. A chodzi tu przecież o środowisko robotnicze, które zdaniem komunistów powinno przede wszystkim iść za wskazaniem racjonalizmu i ateizmu partyjnego. (C)

Dzień Modlitw Prawników Na Jasnej Górze

W niedzielę, dnia 11 października b. r., odbył się na Jasnej Górze Ogólnopolski Dzień Modlitw dla prawników. Msze św. przed obrazem Matki Boskiej przed obrazem Prymasa Polski, Ks. Kardynał Stefan Wyszyński, przy czym wygłosił kazanie na temat przypadającej uroczystości kościelnej: Macierzyństwa Najświętszej Maryi Panny.

Po przerwie śniadaniowej prawnicy zgromadzili się w sali Ryerskiej oraz w połączonej z nią za pomocą megalofonów pomieszczeniach Bazyliki i Sali Różańcowej. Zebranych powitał ks. prałat Płaczek, przy czym ks. prof. dr. Granat z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego wygłosił referat p. t.: "Personalizm życia chrześcijańskiego". Referent podkreślił szczerolinie tezę, że każdy katolik ma nie tylko strzec własnego zbawienia, lecz w miarę swych możliwości winien bronić godności każdej osoby ludzkiej i przyczynić się do uświęcania bliźnich. Personalizm katolicki łączy bowiem losy człowieka z Bogiem i losami innych ludzi, a przez to jest filozofia w pełni optymistyczną i twórczą.

Następny referat p. t.: "Ideal światłości życia" w warunkach współczesnej rzeczywistości" wygłosił Prymas Polski, Ks. Kardynał Stefan Wyszyński. Ks. Prymas mówił m. in. o tym, że współczesna

droga do świętości musi być opracowana indywidualnie dla każdego człowieka. Pełnym uwzględnieniem jest stopień, w jakim był człowiek katolicki nie tylko w stopniu, biogologicznie, ale i w stopniu technicznym, w stopniu, w jakim jest człowiek, w jakim jest jego doświadczenie, w jakim jest jego postawa wobec Boga i wobec świata. Ona daje się realizować w sposób różnorodny, w sposób, w jakim jest człowiek, w jakim jest jego doświadczenie, w jakim jest jego postawa wobec Boga i wobec świata. Ona daje się realizować w sposób różnorodny, w sposób, w jakim jest człowiek, w jakim jest jego doświadczenie, w jakim jest jego postawa wobec Boga i wobec świata.

GARRARA — TURISMO

SAO PAULO: — Rua Itapetininga, N.º 224 — 3.º
End. Telgr.: "Caralum" — Tel.: 37-2531

Filial — Rio de Janeiro

★

Podróże indywidualne i wycieczki do Polski i Europy.

Wycieczki do Polski z Okazji Tysiąclecia Państwa Polskiego

★

Bilety lotnicze, okrętowe, kolejowe, "cambio", despachante paszportów, ubezpieczenia.

WAŻNE: — Nasi mili klienci mogą korzystać z kredytu!

Korespondent "ORBISU" — Warszawa

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCĘ

STALINIŹM ODZYSKUJĄ CZŁOWE STANOWISKA

Pierwsza poważna, od czasu przemian październikowych, reorganizacja rządu w Polsce dokonana się w sychu ubiegłego miesiąca. Zmiany, jakie nastąpiły, polegają na powiększeniu liczby wicepremierów z trzech do pięciu wprowadzeniu do Komisji Planowania nowego wiceprezidentów i zwolnieniu dwóch dotychczasowych ministrów. Spośród pięciu nowo mianowanych na czołowe stanowiska jeden tylko Tułodziecki, minister oświaty, to był w rządzie i drugorzędna figura w partii komunistycznej, pozostałych zaś czterech to czolowi działacze partii związani ze skrzydłem stalinowskim, którzy już za Bieruta byli u szczytów partii a odsunęli ich od wpływów dopiero "rewolucja październikowa". W trzecią rocznicę tej "rewolucji" powrócili na naczelne stanowiska rządowe, a powrót ich nie może oznaczać nic innego, jak tylko wyraźne zaostreżenie kursu.

Otóż ich szefem: Eugeniusz Szwed, wicepremier (od 27-10-1959 r.), członek Komitetu Centralnego PZPR, wstąpił do partii komunistycznej przed II wojną. Należy do grupy t. zw. "Hiszpanów", bo w szeregach Międzynarodowej Brygady Ochotniczej walczył w czasie wojny domowej w Hiszpanii. Okres II wojny światowej spędził w W. Sowieckim i jest czynny przy organizacji Wojska Polskiego. Po objęciu władzy przez komunistów współpracuje z H. Mincem na stanowisku wiceprzewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego od 1949 do marca 1954 r., po czym zastępuje usuniętego z urzędu przewodniczącego Komisji Mincę i staje się naczelnym "planistą" ustalającym politykę gospodarczą.

Wkrótce po wypadkach poznańskich zostaje zwolniony i usunięty w cień jako "staliniści" i przeciwnik polityki decentralizacji. Mianowany ostatnio wicepremierem będzie prawdopodobnie kontrolował całość polityki gospodarczej i planowania.

Julian Tokarski, wicepremier (od 27-X-b.r.), członek Komitetu Centralnego PZPR. Ur. w r. 1903 w Warszawie, jako syn murarza. We wczesnej młodości pracuje w zakładach metalurgicznych na Grochowie pod Warszawą. Wstąpił do KPP w r. 1921. Był przed wojną kilkakrotnie aresztowany za działalność wyrotową. Z chwilą wybuchu II wojny światowej ucieka do ZSSR i pracuje tam jako zwykły robotnik. W r. 1943 wstępuje do Wojska Polskiego organizowanego przy boku Armii Czerwonej. Po objęciu władzy przez komunistów w Polsce, jest dowódcą oddziału KBW (Korpus Bezpieczeństwa) i bierze udział w zwalczaniu polskiego Podziemia. W r. 1947 służy na czele partyjnej organizacji warszawskiej, w r. 1950 zostaje kierownikiem departamentu kadry przy KC. Od października 1950 do lutego 1952 jest ministrem Ciepłego Przemysłu, później ministrem Przemysłu Maszynowego (do kwietnia 1955). W okresie wypadków poznańskich kieruje ministerstwem Przemysłu Motoryzacji i jest odpowiedzialny oświadczenie za te krwawe wypadki. Krótki zmierzch jego kariery, w pierwszych latach "panowania" Gomułki, i nieładki zakończył się obecnie wywindowaniem go na stanowisko wicepremiera.

Tadeusz Gede, wiceprzewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, członek Komitetu Cen-

TO I OWO Z POLSKI

★ **Namiot — garażem.** — Estetyczne i wygodne namioty turystyczne produkują maozowieckie zakłady konfekcji i sprzętu technicznego w Legionowie koło Warszawy. W tym roku produkowano tam 9 typów namiotów, a w roku przyszłym przewiduje się 12 typów. Największe z namiotów turystycznych, znajdujących się w sprzedaży, mogą pomieścić również mały samochód typu "Mikrus" lub "Flak".

★ **Ekspert chemikaliów z Polski.** — Do siedemdziesięciu krajów eksportowane są wyroby polskich zakładów chemicznych. Są to różnego rodzaju sody, karbid, farby, emalie oraz wyroby przemysłu kokschemicznego. W tym roku asortyment sprzedawanych za granicę artykułów zwiększył się o dalsze 32 pozycje. W roku przyszłym przewidziany jest również eksport wytwarzanego od niedawna w Polsce kauuczuku syntetycznego. Jednym z najważniejszych odbiorców polskich wyrobów chemicznych są Niemiecka Republika Federalna i Szwajcaria. Chemikalia kupują również między innymi: Austria, Francja i Włochy.

Władysław Tułodziecki, minister oświaty, członek PZPR, hydrofizyk. Jako nauczyciel prace zawodową w wołosce mu, wybrał się do Sejmu Pock. Podobno wczesnej młodości należał do Polskiej Partii Socjalistycznej. Czynny jest w Centralnej Radzie Związków Zawodowych i w Związku Nauczycielstwa. Wierzył partyjnie nie zajmował dotychczas żadnego stanowiska i nie jest obłożony związkami ze stalinistami. Nominacja obecna zawdzięcza wyłącznie kwalifikacjom zawodowym. Należy się spodziewać, że będzie jedynie wykonawcą a nie autorem polityki na odcinku szkolnictwa.

Przed Tysiącleciem

★ **Polskie fotoaparaty za granicą.** — Coraz większe uznanie za granicą zdobywają polskie aparaty fotograficzne, produkowane w Warszawskich Zakładach Foto-Optycznych. Pierwszym odbiorcą zagranicznym polskich aparatów fotograficznych była Brazylia, która już od kilku lat kupuje aparaty marki "Start". Ostatnio pierwszy transport — ponad 1000 "Startów" zakupiła również Francja. Obecnie liczbą odbiorców tego typu aparatów powiększyła się o Niemiecka Republika Federalna. Również kupcy węgierscy zakupili w Polsce fotograficzne aparaty malobrazkowe "Fenix" i powiększalniki do zdjęć.

★ **Po wizycie ministra spraw zagranicznych Norwegii.** — Warszawa, Gdańsk, Gdynie, Sopot, Katowice, Gliwice i Kraków zwiedził podczas wizyty w Polsce minister spraw zagranicznych Norwegii p. Halvard Lange, który przeprowadził rozmowy z ministrami Adamem Rapackim, "Ministrowie wyraził nam nadzieję — głosi między innymi komunikat, wydany na zakończenie pobytu na polskim ministerstwa w Polsce — że wzmiana wizyt między szefami rządów Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego znanioniuje początek trwałego zagołdzenia napięcia międzynarodowego i nowej ery owocnych rokowań".

★ **"Mazowsze" w nowym programie.** — Nowy program występów przygotował słynny zespół pieśni i tańca "Mazowsze". Sa to pieśni i tańce z Warmii i Mazur. Przygotowano do tych występów również ciekawe warmińskie i mazurskie stroje. Prapremiera nowego programu odbyła się w początkach listopada w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Jednocześnie prowadzone są rozmowy w sprawie tournée zespołu "Mazowsza", między innymi do Chin, Korei i Wietnamu.

TO I OWO

zupelnemu zniszczeniu podczas działań wojennych w 1945 roku. Oddanie świątyni do użytku parafian przewidziano w 1965 roku.

★ **Rekonstrukcja polskiej mii.** — W planowanym w tym roku w Warszawie odbędzie się międzynarodowy konkurs na projekt nowego pałacu kultury. W konkursie wezmą udział między innymi: Włochy, Francja, Niemcy, Węgry, Czechosłowacja, Jugosławia, Polska i Związek Radziecki. Zwycięzca konkursu otrzyma prawo do realizacji projektu. W Warszawie odbędzie się również międzynarodowy konkurs na projekt nowego pałacu kultury. W konkursie wezmą udział między innymi: Włochy, Francja, Niemcy, Węgry, Czechosłowacja, Jugosławia, Polska i Związek Radziecki. Zwycięzca konkursu otrzyma prawo do realizacji projektu.

Produkt polski, który jest precyzyjnie, limas, ma doskonały, drut kolejarzy, Florecki — Warszawa

Kącik Lekarski

PIERWSZA POMOC W NAGŁYCH WYPADKACH

(Dokoniczenie)

PIERWSZA POMOC PRZY ZŁAMANIACH KOŚCI

Oto rozpoznawcze znaki złamanej ręki czy nogi: Ręka lub noga wykręcona jest w niezwykły sposób.

Ofiara wypadku nie może ruszyć ręką lub nogą. Koniec złamanej kości można wyczuć palcami pod skórą.

Nie należy ustawać złoży złamanych kości.

Nie należy wiskać kawałków złamanej kości.

Nie należy wogóle zajmować się złamaniem, jeżeli nie jest to konieczne. Raczej należy zachećkać na fachową pomoc.

Nie należy przenosić ofiary wypadku, chyba że zagraża jej niebezpieczeństwo życia z powodu pożaru czy innych podobnych przyczyn.

Jeżeli zachodzi konieczność przeniesienia ofiary złamania kości, to należy nałożyć lupki na złamane miejsce.

Lupki, to deseczki odpowiedniej szerokości i długości. Mogą je jednak zastąpić w nagłej potrzebie także namiastki jak złożone gazety czy rączka od miotły zamiana odpowiednio. Lupki muszą sięgać z obu stron poza miejsce złamania. Należy podnieść podłożać coś miękkiego dla wygody pacjenta. Najlepiej owinać je w płótno.

Lupki należy przyłożyć z obu stron złamanej kości i owinać je bandażem lub sznurkiem poniżej i powyżej miejsca złamania kości. Należy to czynić tak, aby unieruchomić złamane kości. Nie należy jednak wiazać zbyt silnie, gdyż w ten sposób można przerwać dopływ krwi lub uszkodzić nerwy. Pod bandaż lub sznurek podłożyć coś miękkiego.

Złamana kość ręki, ramienia czy też pęknięta kość obojczyka, wymagają podtrzymania, poza lupkami. Jeżeli nie mamy pod ręką odpowiedniego bandaża do podtrzymania ręki, należy rękaw

marynarki przyczepić do marynarki przy pomocy agrafki na piersiach pod kątem prostym. W ten sposób dolna część rękawa podtrzymywana będzie złamana ręka. W ten sam sposób użyć można polie marynarki czy też zwinąć odpowiednio koszulę. Szalik, ręcznik, pieluszka czy kawałek przesieradła służący mogą w charakterze prowizorycznego bandaża.

Osoba ze złamaną kością w karku lub w plecach wymaga specjalnej opieki. Nie należy jej przenosić chyba że ratujemy ją przed śmiercią zagrażającą jej z innymi przyczyn. Przenoszenie tych osób może spowodować naruszenie kręgosłupa, paraliż lub nawet śmierć.

Jeżeli musimy koniecznie przemieścić ofiarę takiego złamania to należy to uczynić jaknajdelikatniej na noszach, na desce lub na zdjętych z zawiąsów drzwiach. Przeniesienie ją należy tylko tyle wymagać konieczności i potem zostawić w spokoju aż do przybycia fachowej pomocy lekarskiej.

Przeszkolenie w zakresie pierwszej pomocy jest konieczne dla osób, które pragną ofiarom wypadków przynieść wiaściwą pomoc. Kurs taki jest dostępny dla wszystkich. Każdy ośrodek publicznego zdrowia w naszym sąsiedztwie udzieli nam wyczerpujących informacji na ten temat.

SZTUCZNE ODDYCHANIE

Przyczyną duszenia się może być oddychanie w wodzie, gazie lub gęstym dymie.

Zwykłe oznaki duszenia się jest kaszel, przy którym ofiara wypadku odczuwa trudności w oddychaniu. Następnie faza jest zanik oddechu. Twarz ofiary nabiera czasem purpurowego koloru a wargi i paznokcie stają się niebieskie. Jeżeli nie zastosujemy szybko środków zapobiegawczych, ofiara traci przytomność.

Przed wszystkim więc należy ofiarę wyciągnąć z wody, usunąć z miejsca zadymione-

go, lub pełnego gazu. Następnie należy położyć ją twarzą ku ziemi i obrócić głowę na bok. Palcami należy sprawdzić czy w ustach lub gardle ofiary niema czegoś co hamuje oddech. Następnym krokiem jest zastosowanie sztucznego oddychania.

1) — Według nowego systemu należy ofiarę położyć na brzuchu z ramionami złożonymi pod głową i połączkami spoczywającym na skrzyżowanych rękach. Ratujący winien potem ukleknąć u węgłowia ratowanego.

2) — Następnie winien on umieścić swoje ręce na plecach ofiary i naciskać dłońmi miejsce poniżej łopatk ofiary z obu stron.

3) — Z kolei ujmując ramiona ofiary nieco powyżej łokci podnosić je aż wyczuje opór w barkach ofiary.

4) — Opuszczając ramiona ofiary do poprzedniej pozycji, ruch ten wykonywać należy dwadzieścia razy w ciągu minuty i powtarzać tak długo aż zdolność oddechu zostanie przywrócona ofierze wypadku.

Dziewczęta są dobrze i ekonomicznie ubrane materiałami wyborowymi ze znanych:

CASAS FERNAMBUCANAS
gdzie się zawsze kupi najtaniej
Curitiba:
Praça Tiradentes, 562
Praça Zacarias, 509
Portão:
Av. Rep. Argentina 4011
S. José dos Pinhais
Antonina

DR. S. FELIX WERPACHOWSKI
Cirurgião - Dentista
Odontopediatra
CONSULTORIOS:
Edifício Brasilino Moura
Rua Cândido Lopes, 205
7º andar - conjuntes 77
HORÁRIO:
As 2-as, 4-as e 6-as Feiras,
das 8,30 às 11,30 horas
e quarta-feira à tarde.
NA RESIDÊNCIA:
Todos os dias menos 4-as
Feiras. Das 14,00 às 18,00
horas e à noite Terças e
Quintas feiras.
Rua Major França Gomes,
Esquina Curupaitá Nr. 781
Vila Carmela Dutra -
Santa Quitéria

POSTRZAŁ - (LUMBAGO)

Nazwa choroby doskonale oddaje charakter bólu. Ból zjawia się nagle, zupełnie niespodziewanie, czasami jest on tak gwałtowny, że uniemożliwia poruszanie się. Chory rzeczywiście czuje się jak gdyby "postrzelony". Ból umiejscawia się w pośluku lub innej części tułowia. Początkowo chory nie gorączkuje, ogólnie czuje się dość dobrze, a po położeniu się do łóżka i ogrzewaniu bólego miejsca odczuwa znaczną ulgę. Rzeczywiście — postrzał jest chorobą przykrą, równocześnie jednak zupełnie niegroźną.

W naszym kraju duża część dorosłej ludności choć raz w życiu chorowała na postrzał, czyli lumbago. A więc choroba ta jest w Brazylii bardzo popularna. Sprzyja temu klimat o dużej ilości wilgoci, wiatrow, zmian temperatury i ciśnienia.

Bo "postrzał" należy do zespołu chorób reumatycznych. Jest to reumatyzm, który atakuje części miękkie. Jest to jak gdyby najbardziej do broliwa forma reumatyzmu, choć niekiedy bardzo bolesna. U niektórych osób "postrzał" powtarza się szereg razy a u innych może wystąpić tylko raz w życiu.

Jak należy zachować się w razie wystąpienia objawów tej choroby? Przede wszystkim trzeba położyć się do łóżka. Równomierne ciepło i odpoczynek — to najważniejsze czynniki w leczeniu "postrzału". Miejsce, które jest siedliskiem najostrejszego bólu, ogrzewamy za pomocą termoforu, woreczka z piaskiem, poduszki elektrycznej

itp. Przyjmujemy następujące leki: polopirynę, lub calipirynę, t. zw. "proszki po czorne", a gdy bóle nie ustępują, trzeba udać się do lekarza. W niektórych wypadkach konieczne jest zastosowanie silnie działających leków (jak na przykład rheumaprim, praigil), których jednak bez zlecenia i bez kontroli lekarza nie wolno przyjmować.

Po kilku dniach ból zwykle ustępuje. Gdy pomimo leczenia utrzymuje się nadal, choć w mniejszym nasileniu, wówczas stosujemy leczenie tak zwane fizykoterapeutyczne — nagrzewanie za pomocą odpowiednich lamp, lub specjalnych aparatów (solux, diatermia).

Co sprzyja występowaniu tej choroby?

Przebywanie w chłodzie i wilgoci, nieodpowiednie ubranie. Bardzo duży wpływ ma obecność ognisk infekcji w organizmie w postaci np. przykład zepsutych zębów, ropowych migdałków i innych. Wadliwa postawa ciała, a więc i wadliwe obciążenie mięśni, niektóre rodzaje pracy także usposabiają do częstszego występowania "postrzału".

Natomiast właściwy sposób ubierania się (kobiety powinny nosić w chłodne dni ciepłe majtki i ponożochy), uprawianie gimnastyki i sportów, usunięcie, względnie wyleczenie ognisk infekcji, prawidłowy sposób odżywiania się, (larzyni, owoce, potrawy mięcne itd.) chroni przed bolesną ale niegroźną chorobą jaką jest "postrzał".

Dr. Wł. Kwaśniewska

Farmacia e Drogeria Stellfeld

Matriz: PRAÇA TIRADENTES 530. - Filie: RUA RIACHUELO, 138 i FARMATEL, Travessa Oliveira Belo, 71
Są to apteki prowadzone przez Profesorów Fakultetu Farmaceutycznego, które sprzedają najtaniej w Kurtybie i godne zaufania.

Dr. Maria E. Barański

CHIRURG - DENTYSTA
Objęła gabinet po ś. p. Dr. Skalskim przy ulicy Emiliano Pernetta N.º 670.
Przyjmuje w poniedziałki, środy, piątki i soboty od godziny 9-tej do 12-tej. — We wtorki i czwartki od 4-tej do 7-ej godziny.

Casa 3 "B"

BOM - BONITO - BARATO
Hipólita Dopieralskiego
Wielki wybór: ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul, etc. Artykuły wogóle dla mężczyzn, kobiet i dzieci.
Po cenach fabrycznych
Curitiba, ul. Riachuelo Nr. 308
Telefon 4 - 4556 - Paraná

DR. MIROSLAW BARAŃSKI

— LEKARZ —
Laureat i Docent Uniwersytetu Parańskiego.
Specjalista od Chorób Przewodów Pokarmowego, Żołądka, Wątroby, Kiszki.
Leczenie Wrzodów Żołądkowych, Chorób Wątroby, Zapalenia i Pasożytów Kiszki (Ameba, Tasiemiec itd.)
KLINIKA OGÓLNA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH
Konsultorium: ULICA CANDIDO LOPES 25 - 6-te piętro (Edifício Brasilino Moura). Przyjmuje od 2 do 5 po południu. Rano w wyznaczonych godzinach - Tel: 4-7143
Rezydencja: ULICA CORONEL DULCIDIO, 1571
CURITIBA - TELEFON 4-5290

MARIA WARDASÓWNA

85

— Córką mi będziesz, a nie sługą — zapewniała wśród gorących pocałunków, nie zwracając teraz uwagi na oburzonych tą zmianą małżonków Smith'ów.

Gospodarz widząc, że nie tu już nie poradzi, chcąc nie chcąc wyjął z kieszeni plik banknotów dolarowych. Trzymając w palcach złożył je na stole przed parą cudzoziemców. Tłumaczył się zdeterminowanym głosem:

— Wolę z diabłem robić interesy, niż z moją babą, bo nie wiadomo, co jej za chwilę strzeli do głowy i wszystko przewróci do góry nogami. Kupiłbym za te dolary nową chałupę z polem, ale Maryśka z panoczkami jechać do Ameryki nie chce, nie mogą ją wypędzić ani na postronku prowadzić. Tak dulary zwracam.

Pani Krystyna siedziała jak przykuta do ławy, przeżywając boleśnie swoją porażkę. Nie lepiej od niej czuł się jej mąż, na co wskazywał strapiiony wyraz jego twarzy. Na ostatnie słowa Badury nie umiał znaleźć odpowiedź. Instruktor przesiadł się na ławę do Badurki zajętej rozmową z Maryśką.

Badura nie wiedząc co ze sobą począć zmierzał do drzwi od sieni. Zastąpił mu drogę instruktor:

— Odpowiedzcie mi, czy zgadzacie się na wyjazd Maryśki do szkoły lotniczej w Bielsku?

— A skąd na naukę weźne pieniądze? — spytał groźnie.

Badurka pociągnęła męża na ławę, uśmiechając się do niego radośnie.

— Powiedźcie mi, panoczku, że na naukę Maryśki nie będziemy musieli sprzedawać do roku po pare metrów pszenicy ani cieląt.

— Jak to, za darmo ja tam będą uczyć? Przestańcie ze mnie blaźnować — obruszył się niechętnie zajmując miejsce na ławie.

— Nie was nie będzie kosztował jej pobyt w Bielsku, bowiem przedwzięca nasza uzyskała dla Maryśki stypendium. Przyniosłem z sobą formularz, który należy wypełnić, żeby została przyjęta do szkoły. Kurs rozpoczyna się dopiero pierwszego października, będzie miała czas przygotować trochę bielizny.

— Toć jej kupie, żeby nie była ostatnia dziadówka — przyrzekała Badurka przypilnować wszystkiego.

Państwo Smith widząc, że nikt nie zwraca na nich uwagi, zabierali się do odejścia.

— Zegnajcie gospodarzu i dziękujemy za gościnność — doktor Smith z godnością wyprostował przygarbioną postać.

— Z Bogiem, z Bogiem, panoczku. A wybaczenie, że tak szpatnie wyszło z tym wyjazdem Maryśki. To ten instruktor tak babami zakotłował — narzekał zmartwiony, wychodząc za nimi do sieni.

W PRZYSZYŁYCH NUMERACH "LUDU"

ROZPOCZNIEMY DRUKOWAĆ POWIEŚĆ

JÓZEFA SZPILMANA

«Tajemnica Spowiedzi»

JAN WOJCIK

4

BRĄZ I "LUZYCZANIE"

Brąz tedy przywędrował do Europy trzy tysiące i osiemset lat temu. I trzeba było aż osmiuset dalszych lat, aby następny wynalazek rozwijającej się inteligencji człowieka wyparł stop brązowy i utworzył drogę żelaza, do dziś nam miłośnicwie panującemu. Chociaż bardzo jest możliwe, iż uczeni przyszłości nazwą współczesne nam lata początkiem ery — powiedźmy plastyku. Nie wiemy.

Brąz. — Nam którzy własnymi oczami patrzyli na amerykańskie przygotowania człowieka do lotu rakietą na około 31.500 km. na godzinę, którzy przesyłali wiadomości przez linie dra. Aleksandra Fleminga, którzy uczymy się pobudzać do życia umarłe serce, podróżujemy odrzutowcami, a umiemy też zamordować jedną bombą setki tysięcy ludzi i zatruci radioaktywnym pyłem całą roślinność — brąz wydaje się rzeczka maleńka. A jednak spowodował on przewrót gruntowny, podobnie jak spowodowało go konstruowanie najstarszego traktora świata — motyki, dającej początek rolnictwu.

Wzrosła więc cywilizacja ówczesnego homo sapiens. Ale charakter kultury niewiele się zmienił, zwłaszcza w Europie Zachodniej. O grobach jednostkowych trochę zacięło, tyle że przeniosły się zdecydowanie nad Bałtyk i pewnie ci którzy swych zmarłych w ten sposób chowali, dali nad tym morzem początek ludom bałtyckim.

STARSZE OD "STAREJ BAŚNI" - (5)

Wraz z grobami olbrzymimi, te bałtyckie jednostkowe stworzyły w okresie rządów brązu wspólną grupę skandynawską. Pisze o niej profesor dr. Józef Kostrzewski, ojciec nowoczesnej archeologii, że rozprzestrzeniła się na Skandynawię, Danię i współczesne nam Niemcy północno zachodnie. Powiada profesor, że na tych ziemiach "trwa ta sama ludność którą znamy z neolitu, to znaczy lud pragermański". I trzeba mu wierzyć, bo to osobistość nie byle jaka. Pracuje w Polsce do dziś wraz ze swym synem, również archeologiem, a zasięg jego jest nie tylko to, że napisał wiele pierwszorzędnych dzieł naukowych. Najbardziej dla nas ważne, że wyrwał polską naukę spod wpływu teorii i wiedzy niemieckiej, a ma na stare lata tę wielką satysfakcję, że wszystkie jego, dawniej rewolucyjne tezy, potwierdzają się dzisiaj na całej linii.

Otóż wbrew twierdzeniom niemieckim, pragermanowie zajmowali w Europie w brązowej epoce oprócz Skandynawii i Jutlandii, tylko ziemie oparte o Bałtyk zachodni, a ciągnące się na wschód jedynie do dzisiejszego Hamburga nad ujściem Łaby i do średniego biegu tej rzeki, tam gdzie wpada do niej Havela.

Któż tedy tkwił na pozostałej przestrzeni Europy? Skomplikowana to sprawa, ale po nitce dojdziemy i do kłębka. Zaczęliśmy do niego dochodzić już w kamiennej epoce. A sprawa to ważna dla nas i bardzo obciążająca teoretyków germańskiego pochodze-

nia, mówiących o tamtym kontynencie. Bo oto jak przedstawiała się natenczas sprawa terenów środkowej i wschodniej Europy, a naszej kolebki!

Od pobraża Bałtyckiego aż po środkowy Dunaj austriacki, od Łaby gdzie leży dziś Hamburg aż po Bug — zaczęła się tworzyć nowa kultura. Urodzona 3.800 — 3.500 lat temu, doszła do męskiej dojrzałości gdy na nie istniejących jeszcze kalendarzach pojawiła się data odległa od nas o lat 3.300 A zaczęła podlegać chorobie starczego uwładu przed 2.400 laty, a więc w daleko zaawansowanym czasie epoki żelaznej.

Cóż to była za kultura? Wstęgowa ceramika, garnki zdobne wstęgą — trwały nadal, Ci sami ludzie zamieszkiwali wciąż te same tereny. Wykopalska mówią o tym wyraźnie. Odkopywane "koldry" przykrywające warstwami naszą ziemską skorupę — obnażają ludzką ręką wykonane skorupy garnków wstęgowych zarówno bardzo głęboko pod powierzchnią, tam gdzie jest miejsce epoki kamiennej, jak i płycej, za czasów brązu. Bo im głębiej w ziemię tym starsza epoka.

Ponieważ na terenach gdzie najwięcej jest ceramiki wstęgowej i innych charakterystycznych cech ówczesności, mieszkali później słowiańscy luźycanie, nauka nazwała historię wstęgi — kulturą "lużycką". I podczas gdy na zachodzie pragermanie tkwili nadal w swych dawnych obyczajach i tradycjach, tutaj groby nabrały innego charakteru. Przybrały kształt kur-

hanów, a ich zawartość to już nie były ludzkie szkielety. Zmarłych zaczęto palić, a więc i dzisiejsze krematoria nie są wynalazkiem najnowszym. Popioły zbierano do urn-poplele, dodając neobeszczym na lepszą drogę w zaświaty ceramiczne wyroby użytkowe i ozdobne.

W świetle nauki obecnej, palenie zwłok wskazuje na rozwój człowieka, bo podejrzewa się w tym rytuał przywiązany do jakiegoś wierzenia. Pogańskiego oczywiście, ale każde wierzenie oznacza postęp w stosunku do ignorancji i obojętności.

Uczeni zdają się dziś nie mieć wątpliwości, że kultura "lużycka" jest prasłowiańska kultura. Będziemy o tym mówić w następnych rozdziałach ale już tutaj nie zaskakuj namienić, że bardzo w tym świetle mizernie wyglądają niemieckie pouczenia świata o "germańskiej Europie" i o mongolskim pochodzeniu Słowian.

Jak Germanowie u siebie — tak nasze przeszczury na własnych śmieciach tworzyły kulturę. I wytworzyły ją, bodaj że bogatsza i starsza, z czego goj już nie dwuznacznie wynikało, iż cywilizowanie naszych przodków przez protoplastów dzisiejszych, a zwłaszcza wczorajszych narodowo-socjalistycznych "Kulturtragerów", należy kategorycznie i raz na zawsze przenieść w bibliotekach całego świata do działu dziecięcych bajek. I tam też wkrótce już znajdą swe miejsce wszystkie pana Tacytowie i Herodotowie wzmiarki o Germanach za Wisłą i za Bugiem.

Germańskość polskich terenów wkładali między bajki i uczeźwi niemieccy naukowcy. Trudno uwierzyć by ci ludzie nie znali prawdy. Byli tylko kłamcami, albo oportunistami, albo fanatykami idej "Ueberschowskich". Ale pamięć w Polsce zanotowała i takich Niemców-badaaczy, którzy w czasie największego nasilenia hitlerowskiej propagandy antysłowiańskiej, przyjmowali wycieczkę pol-

skich profesorów w Niemczech słowami:
— Witajcie na ziemach waszych przodków, między wśród ludzi waszej krwi...
PACZKI DO POLSKI, BOŚNIA I INNYCH KRAJÓW
Rua Comendador Arana sala 1 w Kurybiel (Lima) soboty, od godziny 11-14 (godziny 14.30). Adres dla korespondencji: SKI, Caixa Postal 2774, Cuzco, Perù. — Parani

UWAGA!

Administracja "LUDU" zawiadamia, że już otrzymała odpowiednią ilość Kalendarzy z roku 1953, więc prosi nie przysyłać więcej, bo nie będzie w dalszym ciągu wymieniać.

Festa w Seminarium w Araucarii
Zakończenie Roku Szkolnego

W ostatnią niedzielę b. m. (29-XI) w kaplicy Seminarium Św. Wincentego a Paulo w Araucarii będzie odprawiana w czesć Matki Boskiej Cudownego Medalika, o godzinie 18:00 rano, uroczysta Msza św. dziękczynna z kazaniem na temat wszystkich Dobrodziejów Seminarium; w czasie Mszy św. wykonają pieśni chóru seminarijnego pod batutą Ks. Prof. Liewicza.

Po nabożeństwie, w parku seminarijnym, do dyspozycji Gości będzie smaczne "szurasko" i liczne, orzeźwiający napoje, a w bufetach zimne zakąski, kołaczki, ciasta i wiele innych tradycyjnych smakolepków.

Dużą atrakcją będzie "leilão" licznych przysmaków, kaczek, kur żywych i pieczonych oraz wielu innych przysmaków o dużej wartości i użyteczności.

Atmosfera familijna, przyjacielska, pod cieniem rozłożystych drzew, na trawniku, przy dźwiękach miłej muzyki, w gronie życzliwych osób.

Wieczorem o godzinie 20-tej w sobotę i niedzielę, w sali Seminarium, seminarjści wykonają wesołe i uroczyste przedstawienie, przepłatane występami chóru i orkiestry.

Dochód z "festy" będzie przeznaczony na "powołania do państwa".

Zaprasza się serdecznie Rodziców seminarzystów, Dobrodziejów, Przyjaciół i znajomych.

ZARZĄD SEMINARIUM W ARAUCARII

MARYSKA ZE ŚLĄSKA

MARIA WARDASÓWNA

Pani Smith mijając Badurów ostatnim spojrzeniem objęła wdzięczną postać dziewczęcia, pochyloną nad stołem.

— Do widzenia, Mery — w głowie zgnębionej pani Krystyny brzmiała nuta doznanego zawodu.

Dziewieczna oderwała oczy od formularza. Przejęta jej przynębieniem poddała się ostatnim czułym jej pieszczotom.

Zaledwie goście znaleźli się na podwórzu przy swej limuzynie odprowadzani przez instruktora, doleciał ich głos spieszącego do nich Badury.

— Zapomnieli, panoczku, na stole swoje dulary.

Małżonkowie Smith porozumieli się wzrokiem.

— Zostawiliśmy je umyślnie. Może się przydadzą dla Maryski. Niech sobie kupi samolot, za którym tak przepada. Kiedy będzie unosić się w powietrzu, niech czasem pomyśli o nas, tęskniących zza oceanu za jej widokiem.

Wspomnieniem tym dotknął najczulszą strunę żony. Wsparta na ramieniu męża głośno zaszczołała.

— John! Nie chcę tam wracać. Tam wszystkie sprzęty przypominają mi będą zmarłą. Zostanę tutaj w starym kraju moich rodziców, którzy w pogoni za chlebem zmuszeni byli emigrować do Ameryki. Tutaj zapomniałabym o moim nieszczęściu. Od czasu do czasu odwiedziłyśmy Maryskę, albo ona nas i nie byłoby nam tak smutno żyć na świecie.

Uderzony skargą żony doktor Smith przystanął.

— To jest niezła myśl, Krystyl. Pomyślmy nad tym, czy byśmy w Cieszynie lub Bielsku mogli otworzyć gabinet lekarski. A tutejszy klimat górski doskonale oddziałuje na mój system nerwowy. Prześliczny krajobraz i ludzie podobają mi się tutaj.

— Mnie także. I pomyśl, John. Odkąd Mery spotkałam, na chwilę nie pomyślałam o wyjeździe. Nic mnie nie ciągnie do tych drapaczy chmur.

— Jeśli istotnie tutaj się lepiej czujesz, możemy zostać w Polsce na zawsze. Pracy będziemy mieli dosyć.

Słyszac o nowych planach pary lekarskiej instruktor ożywił się:

— Będziemy się cieszyć z pobytu państwa w naszym kraju.

Uraza do instruktora, czająca się w oczach państwa Smith, zniknęła momentalnie.

— Czuję się prawie Polakiem. Przez żonę miałem duże kontakty z Polakami na emigracji. Polubiłem ich i wierzę, że tutaj spotkamy się ze strony rodaków z nie mniejszą życzliwością. Znajdziemy sobie rychło przyjaciół, prawda, Krystyl?

Przytaknęła mu poważnie głową.

— Maryska Strzadałówna będzie państwa pierwszym przyjacielem, ja drugim, — zapewniał gorąco instruktor.

— Czuję taki przypiływ energii, jak wówczas przy Morskim Oku, kiedy Maryska spała z nieba na nasz samochód. Czuję, że odzyskuje energię którą przez wiele lat równoważy.

Doktor Smith usadowiwszy żonę, usiadł za kierownicą.

— Może pana instruktora podwieźć w drodze do Cieszyna — zaproponował życzliwie.

Młodzian ukłonił się.

— Dziękuję, ale Chełm leży z odwrotnej strony — uśmiechnął się ściskając na pożegnanie dłoń pani Krystyny.

— Nic nam nie przeszkadza podwieźć pana pod Chełm.

— Nie śmiałbym państwa fatygować. Zresztą w tak ładny wiekend jak dzisiejszy z przyjemnością przejdę się piechotą. W promieniach księżyca krajobraz beskidzki nabiera specjalnego uroku.

— W takim razie życzymy prędkiego zobaczenia się.

Warkot zapuszczonego motoru zagłuszył słowa harcerza. Od czasu na nie było instruktorowi tak lekko na duszy. Radosny wzrok błyszczał po rysujących się konturach Beskidów poczętych jakby z uśmiechniętych przyrody.

— Życie jest piękne, ale dla tych, którzy potrafią z siebie dać więcej niż brać — rozmyślał pilot, kierując się do oświetlonych blaskiem księżyca hangarów.

Nad namiotami królowały goły maszt, który rano załopocze szłał nad rem ludzi ruchliwych — skrzydlate młodzieży, zmagającej się z żywym powietrzem w Beskidach Śląskich.

NO "ANO DE OURO WALITA"

A SUA OPORTUNIDADE DE OURO

V. COMPRA AGORA QUALQUER PRODUTO DA FAMILIA WALITA

A partir de apenas

CR\$. 385,00

mensais
SEM ENTRADA

ESTA É MAIS UMA

SUPER VANTAJOSA OFERTA

DO 27.º ANIVERSÁRIO DE

HERMES MACEDO S/A

AS LOJAS

FAMOSAS

DA CIDADE

DR. E. TEMPSKI - Lekarz
PRAKTYKOWAL W SZPITALACH W POLSCE
Przyjmuje od godz. 8-ej do 12-ej. Konsultorium: PRAÇA GENERAL OSÓRIO N.º 398, Piętro
Residência: Ulica 7 de Setembro, 2230 — TELEFON 4-5921

Retificadora Braspol Ltda.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych.
Robota gwarantowana i szybka. CENY PRZYSTĘPNE.
R. MARECHAL FLORIANO 1773 - Fone 4-2635
CURITIBA — PARANÁ

CASA PARIS sprzedaje na zimę
szwetry wełniane damskie, męskie i dla dzieci oraz naj-
bardziej wartościowe artykuły dobre, tanie i na to wszystko
daje 20% zniżki. PRAÇA TIRADENTES, 306, RÓG
CRUZ MACHADO — CURITIBA.

DR. EDWARD ŻELAK - Adwokat
Zajmuje sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, ro-
wnościowe i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.
RUA EMILIANO PERNETA n.º 10 - 4 piętro - Conj. 401
(Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral
Telefon 4-0278 — CURITIBA

DRUT KOLCZASTY
Z POLSKI BEZPOŚREDNIO DO PARANY
IMPORT WŁASNY
COMERCIAL POLPARANÁ S. A.
RUA CARLOS DE CARVALHO — 356 — 300
FONE: — 4-1574
CURITIBA — PARANÁ

ROLNICY:
ZGŁASZAJCIE SWOJE ZAMÓWIENIA!

"A VENCEDORA"
FRANCISCO LACHOWSKI, FILHOS & CIA. LTDA.
CURITIBA — RUA CABRAL, 451 — TELEFON 4-6894
Największa Fabryka cukierków i karmelków w Paranie.
Wyrabia cukierki malinowe, kokosowe, mleczne, cytrynowe, mleczne,
czekoladowe itd. Towar pierwszej jakości po cenach przystępnych

ODDZIAŁ "DIAGNOSTICO PRECOCE"
LECZENIE RAKA KOBIET
Casa de Saude
DR. MOYSÉS PACIORNIK
RUA LOURENÇO PINTO, N.º 83
FONE: 4-2222 — CURITIBA

Casa de Saude S. FRANCISCO
RUA SÃO FRANCISCO, 147 - CURITIBA - Telefon 4-5440
Kompletnie wyposażona Chirurgia, Położnictwo, In-
ternowana. Radiodiagnostico. Leczenie raka. Radio-
terapia. Współpraca wolna dla wszystkich lekarzy.

MIRTILLO TROMBINI S/A
HURTOWCY PAPIERU WOGÓLE
Dostawcy "FITAS ADEZITE", "TINTAS PILOT",
"TINTAS RENNER" DO DRUKU i "SILK-SCORE-
EN" - TOREBKI PAPIEROWE I T.P.
RUA JOSÉ LOUREIRO, 550 — FONE: 4-4458

A MODESTA
RUA JOSÉ BONIFACIO, 122
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH W SKŁADZIE
JANA GŁODZIŃSKIEGO

ATRAMENT, FARBA DO PIECZĄTEK GUMOWYCH I ME-
TALOWYCH; ATRAMENT DO PIÓR WIECZNYCH, GUMA
ARABSKA SA NAJLEPSZE I NAJEKONOMICZNIJSZE
TYLKO

MARKI TUCANO
FABRYKA PRODUKTÓW TUCANO
znajduje się przy Rua Alferes Angelo Sampaio
Nr. 987 w Kurytybie, Telefon 3552.
Fabryka TUCANO wyrabia też Atrament w
Proszku, który kosztuje 4 razy taniej od jakieg-
ogobądź innego atramentu. Gwarantujemy do-
broć naszego wyrobu.

WINCENTY PLENK
Chirurg-Dentysta
Godziny przyjęć: od 8 — 11
i od 2 — 6. Rua Voluntários
da Pátria, 620 - CURITIBA

Empregado com real successo nos
TRAQUEBRONQUITES EM TODOS OS
SEUS GRAUS E SUAS MANIFESTAÇÕES
COMO SEIAM: TOSES, CATARRROS,
BRONQUITES E COQUELUCHE

DR. JAN GRABSKI
i **DR. C. J. GRABSKI - Adwokaci**
RUA DR. MURICI, N.º 542 — 2.º ANDAR — SALA 206
EDIFÍCIO PEDRO DEMETERCO — CURITIBA — PARANÁ

FARTUSZKI
Konfekcje z materiałów własnej Fabryki, w sta-
łych kolorach w oryginalnych deseniach dla Pań
i Dzieci można nabyć w wielkim wyborze od Cr\$
52,00 w składzie
CASA HOFFMANN
CURITIBA — RUA CLAUDINO DOS SANTOS, 52
(ANTIGA PRAÇA DA ORDEM)

— * —
**NIECHAJ KAŻDE
PARAŃSKIE DZIECIĘ
DOŁOŻY CEGIELKĘ
NA TYSIĄCLECIE**
— * —

CASA DOS PINTORES
Nowy Adres: PRAÇA OSÓRIO — EDIFÍCIO ASA — FONE 4-6460
Werneck & Cia. Ltda. "ROCHEDO"
FABRICA DE TINTAS, ESMALTES E VERNIZES
CAIXA POSTAL 347 — Mówi się po polsku

Otica Curitiba
Jedyna specyfikowana
IRMAOS BARBOSA LTDA.
CURITIBA
Matriz: Rua Mona. Celso, 27
Praça Zacarias, 92 (Filial)
Rua 15 de Novembro, 139
Filial w PONTA GROSSA:
Rua Augusto Bibas, 821

DR. MENDES DE ARAUJO
Leczenie bez operacji: hemo-
roidów, tyłaków, chorób żołąd-
kowych, niestrawności, sznaki, ki-
szek, wątroby, bólu kolek, ślepej
kiszki, raka, wrzodów nanogach.
Przyjmuje od 3 — 6. Rua Dr.
Murici 439, 5-te piętro, Apt.
54. Edifício São Lourenço —
Tel.: 4-0268 — CURITIBA

ADWOKAT
LUDWIK MALCZEWSKI
BIURO ADWOKACKIE
Rua Voluntários da Pá-
tria n.º 489 - Tel. 4-4819
DR. J. ALEXANDRE DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg — Choroby
kobiect. **KLINIKA OGÓLNA.**
Kons.: Praça Tiradentes, 332
Rez.: Rua Treze de Maio, 579
Telefon 4-6380
Przyjmuje od 9-11 i od 3-6

KLINIKA DENTYSTYCZNA
DR. BONIFACIO SIELSKI
Chirurg-Dentysta
Konsultorium: Rua Marechal
Floriano 96, esquina da Rua
15 de Novembro, 8.º andar,
sala 81, przyjmuje we wtorki,
czwartki i w sobotę od 9 — 11,
i od 2 — 7, a przy Rua Emi-
lio de Menezes 658, w środy i
w piątki od 2 do 9-tej.

Casa Tarobá
AV. JOAO PESSOA 111
As melhores FALADEIRAS
Consulte nossos preços e con-
dições de pagamento

Casa Cruzeiro
Sielski, Sbalqueiro & Cia.
Fone 4-1749
Praça Coronel Enéas, 152
Filial: Rua José Bonifácio, 61
Zielstwo, naczynia, Szkló
farby, oleje, pokosty, nasłonn
ogrodowe, artykuły na pre-
zenty itp. — CENY NISKIE

